

Vääräjoen-Poltinjoen selvityshanke – Toteutetut toimenpiteet ja ehdotetut kunnostuskohteet

KVY Tutkimus Oy

Vääräjoen-Poltinjoen selvityshanke – Toteutetut toimenpiteet ja ehdotetut kunnostuskohteet

Referaatti 2.12.2025

Tekijät:

KVYV Tutkimus Oy / Tampere
Aaro Pudas, suunnittelija
Kaisa Kätkävaara, suunnittelija

Tilaaja:

Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy / Ikaalisten Kehitys
Karhoistentie 3
39500 Ikaalinen

Vääräjoen-Poltinjoen selvityshanke – Toteutetut toimenpiteet ja ehdotetut kunnostuskohteet

Vääräjoen-Poltinjoen selvitystyöstä pidettiin ensimmäinen yleisötilaisuus Ikaalisissa Altin salissa 3.2.2025, jossa yleisölle esiteltiin käynnistettyä projektia. Maastossa tehdyt selvitystyöt tehtiin elokuussa 2025 sekä suunnittelu ja raportointi elo-lokakuussa 2025. Työstä pidettiin toinen yleisötilaisuus 24.11.2025. Raportteja täydennettiin toisen yleisötilaisuuden jälkeen tilaajan toiveiden mukaan ja raportit lähetettiin tilaajalle 27.11.2025.

Selvitystyön aikana kartoitettiin Vääräjoen ja Poltinjoen kunnostus- ja kehittämiskohteita kalatalouden ja virkistyskäytön edistämiseksi sekä tarkasteltiin lähivaluma-alueen vesienhallintamahdollisuuksia. Tilaajan kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta päätettiin keskittyä Poltinkosken kalataloudelliseen kunnostamiseen ja jättää haastavampi Vääräjoen kalataloudellinen kunnostaminen tuleville projekteille. Vääräjoesta haastavan tekee Kukurankoskessa sijaitseva vesivoimala, joka on täydellinen nousueste kaloille. Vääräjoelle tehtiin maastokatselmus, jossa dokumentoitiin kaatuneet puut, eroosiokohteet ja muut kehittämiskohteet.

Poltinjoen maastokatselmuksessa inventoitiin kalataloudelliset kunnostuskohteet sekä dokumentoitiin kaatuneet puut, eroosiokohteet ja muut kehittämiskohteet. Maastokatselmus tehtiin elokuun 2025 loppupuolella. Maastossa tehtyjen havaintojen pohjalta alustavasti mietittiin kalataloudellisia kunnostuksia Poltinjoelle. Poltinjoelle mietittyjä kalataloudellisiakunnostuskohteita ovat: Poltinkosken alapuolisen pohjapadon ylittävän kalatien loiventaminen, kiviriuttojen purkamista Poltinkosken alaosassa, poikaskivikkojen lisäämistä Poltinkosken yläosaan ja Käkelänkosken elinympäristökunnostusta. Lisäksi ehdotettiin Poltinjoen virkistyskäyttömahdollisuuksien kehittämistä siten, että Lierulammille perustettaisiin esteetön kalastuslaituri olemassa olevan parkkipaikan kupeeseen. Kyseinen parkkipaikka on vastikään kunnostettu paikallisen kalastusseuran toimesta ja parkkipaikka on nykyisin virkistyskalastajien käytössä.

Vääräjoelle ehdotetaan seuraavia virkistyskäyttöön liittyviä toimenpiteitä: Kukurankosken ohituspaikan ehostaminen ja Vääräjoen yläosassa olevan parkkipaikan kehittäminen. Nykyisellään Kukurankosken ohituspaikalla on laavu, tulentekopaikka, vessa, roskis ja veneille tarkoitettu ylitysrakenne. Ehdotettiin, että Ikaalisten kaupunki hankkisi uuden yrittäjän pitämään huolta ylityspaikasta, sillä vanhat paikkaa koskevat sopimukset ovat todennäköisesti umpeutuneet aikoja sitten. Etenkin veneille tarkoitetut ylitysrakenteet tulisi uusia, sillä nykyiset rakenteet ovat päässeet lahoamaan. Lisäksi alueella voitaisiin tehdä metsätöitä, jotta ylityspaikka erottuisi paremmin maastosta. Vääräjoen yläosan parkkipaikkaa voitaisiin kehittää parantamalla parkkipaikalta joenvarteen johtavaa polkua.

Vääräjoen varrelta tunnistettiin useita kymmeniä jokeen kaatuneita puita. Kaatuneet puut haittaavat joen virkistyskäyttöä vaikeuttamalla melomista ja muuta vesillä liikkumista. Kaatuneiden puiden varjolla otettiin alustavasti yhteyttä matkailuyrittäjään ja kyseltiin mahdollisuuksia puiden poistamiselle. Kaatuneiden puiden lisäksi Vääräjoella havaittiin useita maansortumia, yksi veneille vaarallinen uppotukki sekä yksi lahonnut pengerrakenne, joka tulisi uusida. Kaikki kaatuneet puut ym. kohteiden koordinaatit kirjattiin muistiin ja ne on lähetetty työn tilaajalle sijaintitiedostona.

Väärä- ja Poltinjoen raporttiin koottiin vedenkorkeus- ja virtaamatietoja, aiempia kunnostus- ja kalatieselvityksiä, kalastotietoja, muinaismuistokohteiden sijainnit sekä arvioitiin rapuruton ja täpläravun esiintyminen.

Vääräjoen–Poltinjoen lähivaluma-alueelle karttatarkastelu, jossa tunnistettiin potentiaalisia paikkoja vesienhallintarakenteille ja -menetelmille, kuten ennallistamiskohteille, putkipadoille, pohjakynnyksille ja kosteikoille.

Työn tulokset koottiin kahteen raporttiin, arvioitiin kustannuksia ja esitettiin suositukset rahoitushakua varten.

Liitteet:

- *Väärä- ja Poltinjoen selvitystyö* (sisältää jokiosuuksien kunnostus- ja virkistyskäyttöselvityksen).
- *Vääräjoen–Poltinjoen lähivaluma-alueen vesienhallintakohteiden esiselvitys* (sisältää karttatarkastelun, kohdeluettelot ja kiinteistötunnustaulukot).